

Büyüme, Tasarruf-Yatırım ve Finansal Sektörün Rolü

**Hüseyin Aydın
Yönetim Kurulu Başkanı**

8 Kasım 2012

Büyüme: Yatırım ve Tasarrufun Fonksiyonu

Büyüme :

Ulusal Gelir Düzeyinde ve Birey Başına Düşen Milli Gelirde Artış.

Büyümenin Temel Unsuru :

Üretim

Üretimin Temel Faktörleri :

Sermaye
İş gücü
Doğal Kaynaklar
Teknolojik Bilgi

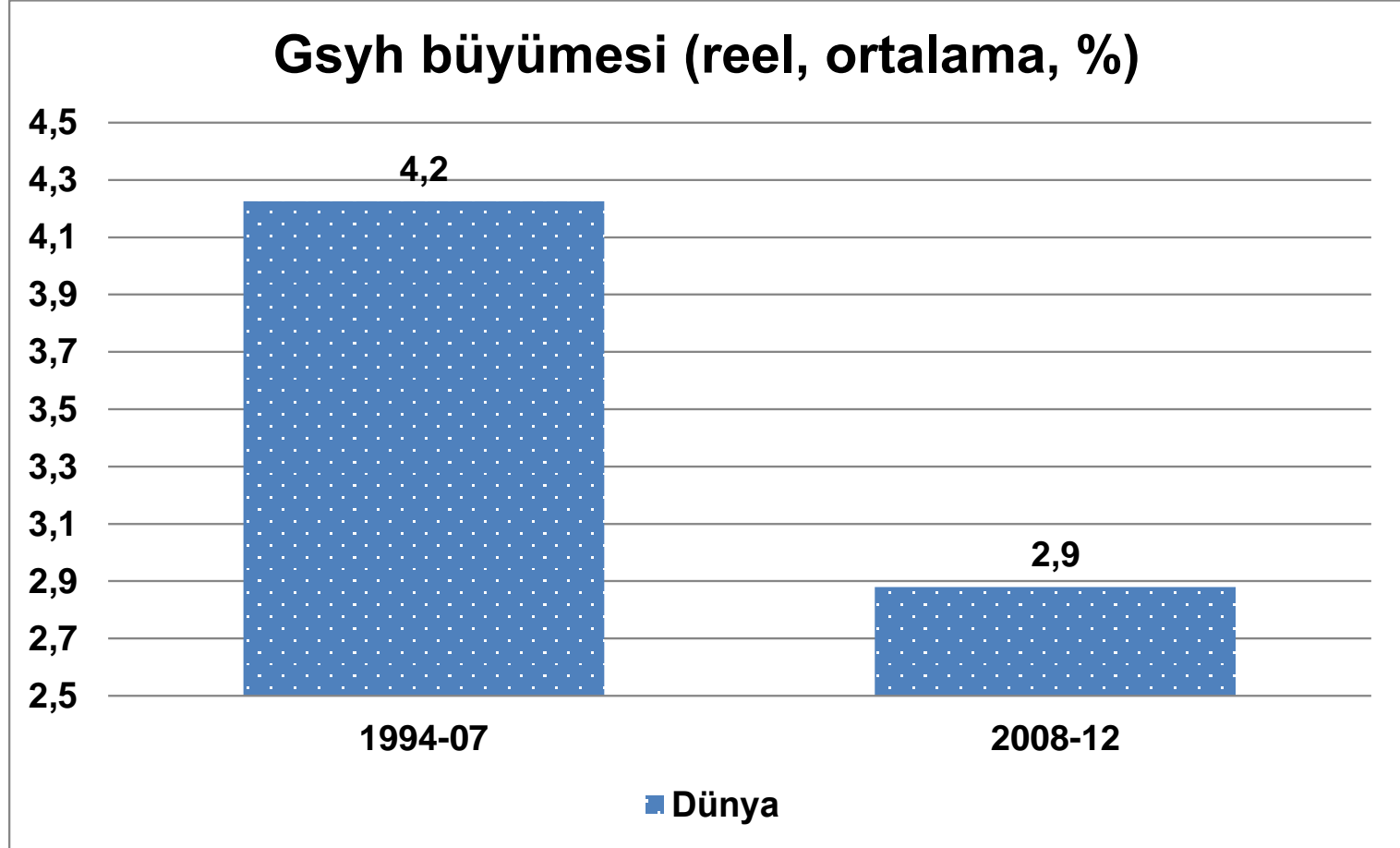
Üretimin Diğer Faktörleri :

Güçlü ve Dengeli Makro Politikalar
Girişimcilik
İyi Yönetişim
Etkin ve Sağlıklı Finansal Sistem

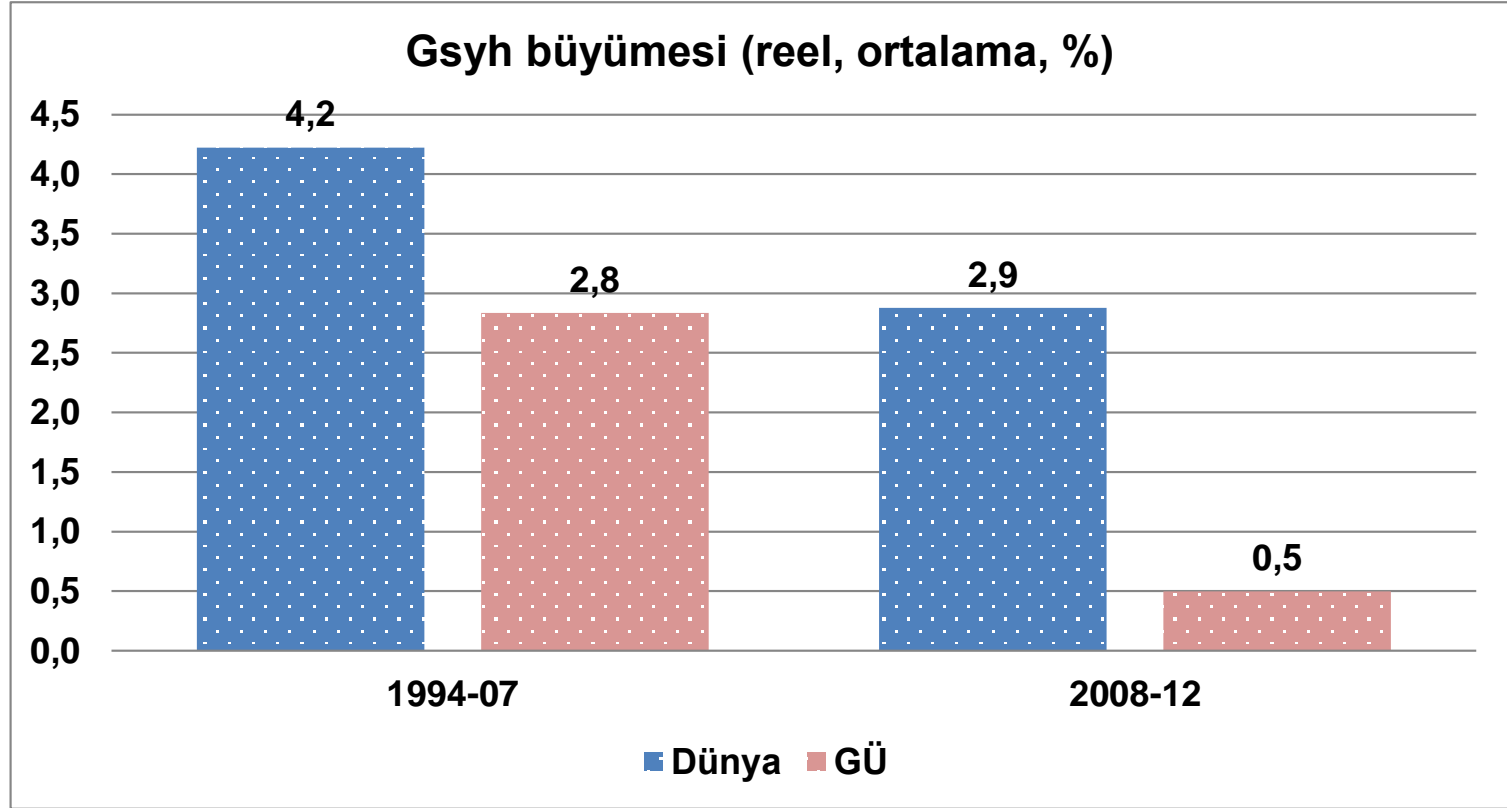
Sürdürülebilir Büyüme :

Daha Fazla Yatırım
Daha Fazla Kaynak

Krizle birlikte küresel büyüme düştü

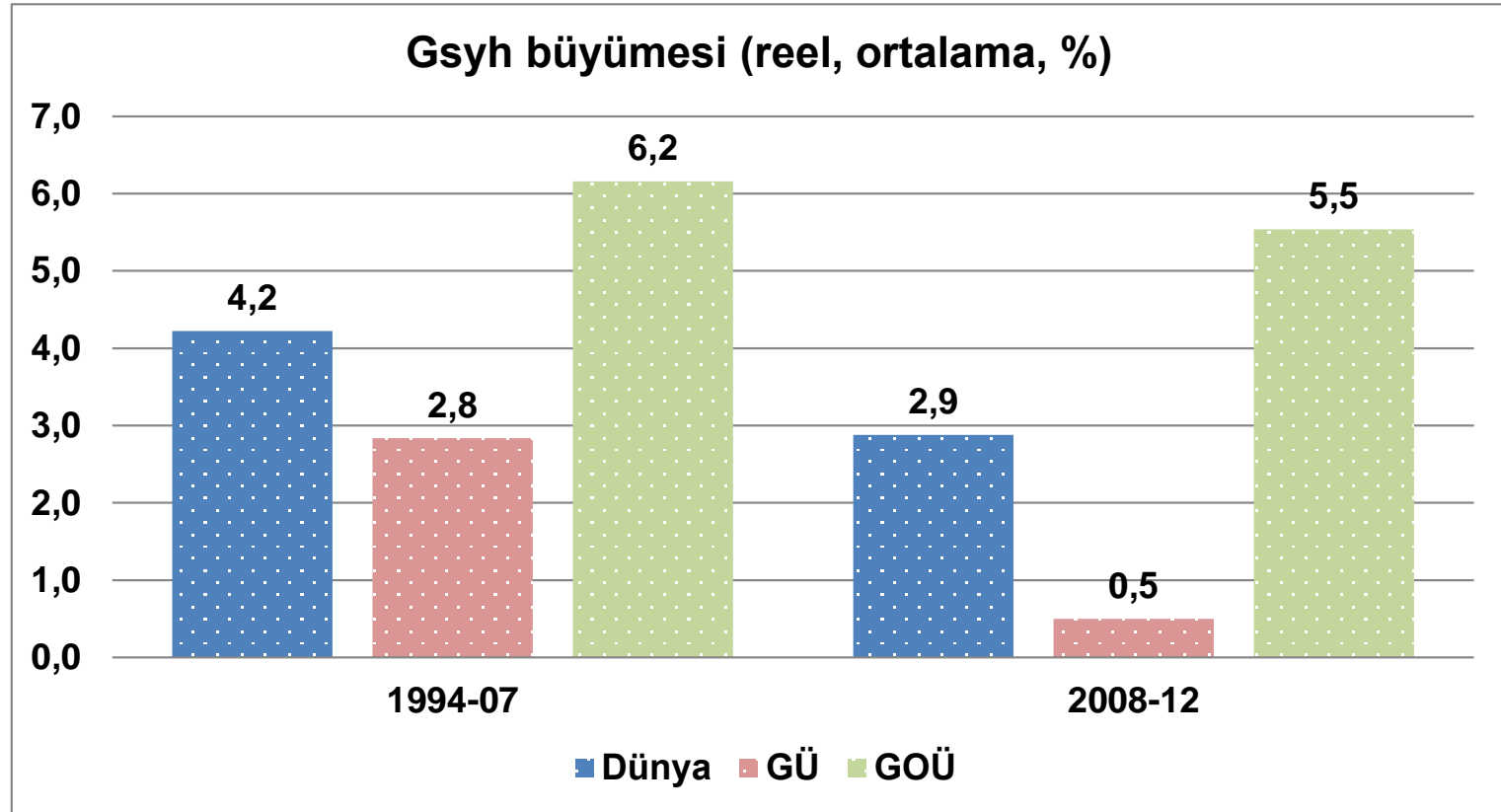

Büyüme hızını aşağıya çeken gelişmiş ülkeler

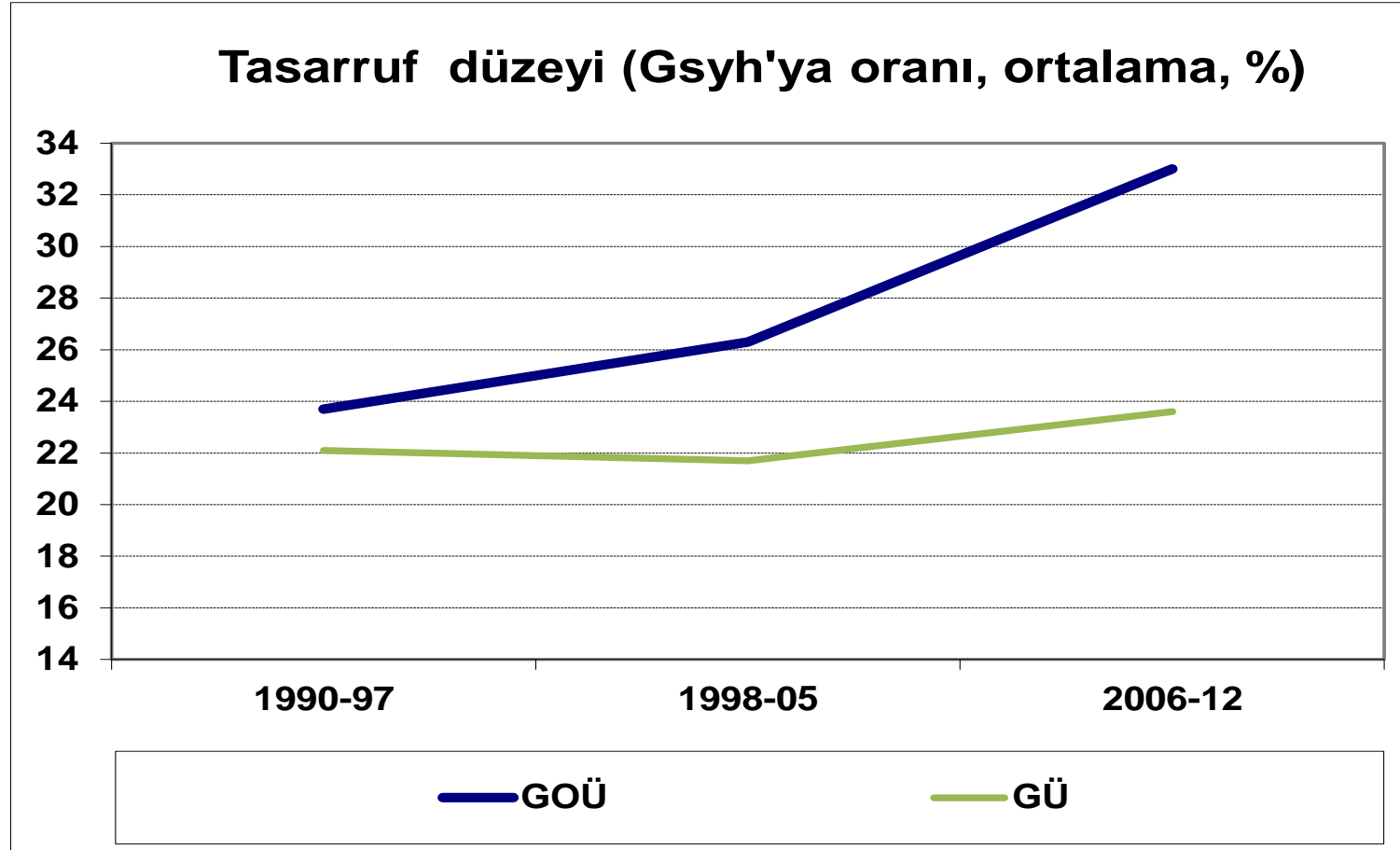
Kaynak:IMF, WEO September 2012

... destek gelişmekte olan ÷lkelerden

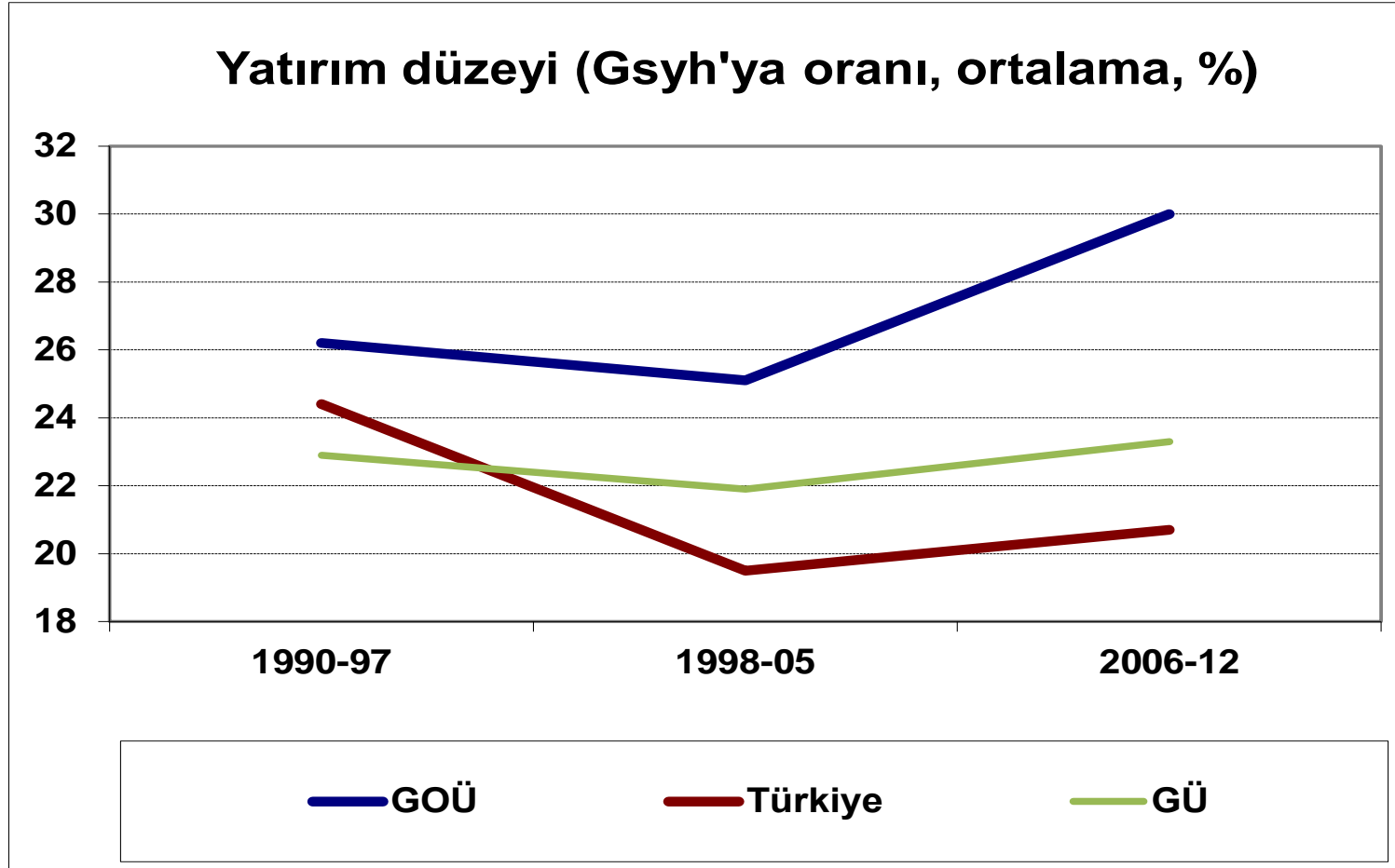

Kaynak:IMF, WEO September 2012

Tasarruf oranı GOÜ'lerde daha hızlı artıyor

Yatırım oranı GOÜ'lerde daha yüksek ve artmaya devam ediyor

«Yeni Normal»

Finansal Sektör

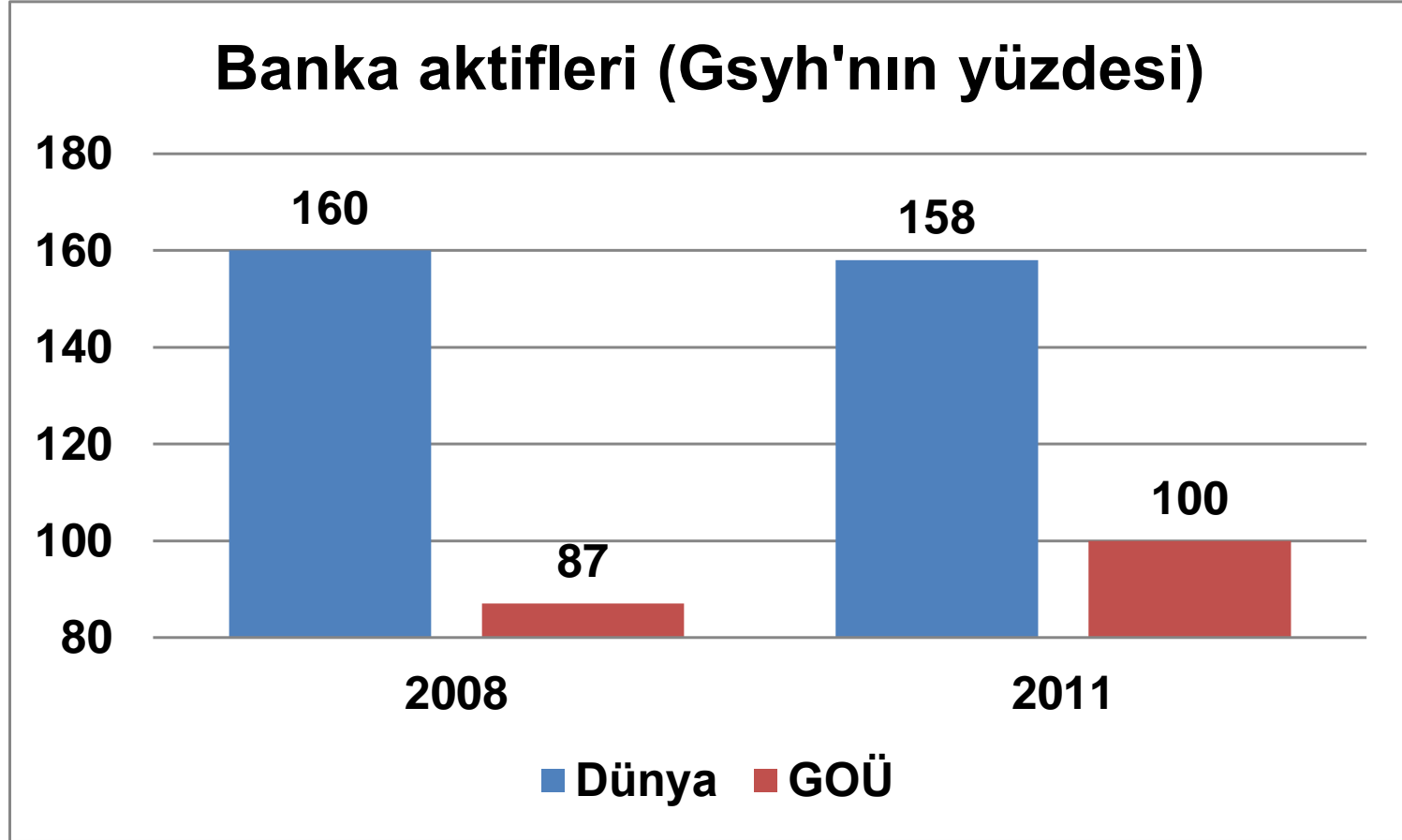
Güçlü ve Sağlıklı Finansal Sektör

- Ekonomik yapının çok önemli bir bileşenidir
- Büyümenin gerekli koşuludur
- Finansal sektör, büyüyen ekonomiyle gelişir ve derinleşir
- Derinleşip gelişen finansal sektör, ekonomik büyümeyi destekler
- Sermaye tabanı güçlü ve kaliteli olmalıdır
- Kriz ortamlarında banka bilançolarının dayanıklı olması güçlü sermaye yapısı ile ilişkilidir
- Kriz ortamlarında, aktif kalitesi bozulma eğilimindedir
- (anapara ve faiz ödemelerinde aksama, gecikme ve edimin yerine getirilememesi)
- Güçlü bilançonun önemi kriz dönemlerde daha da artar

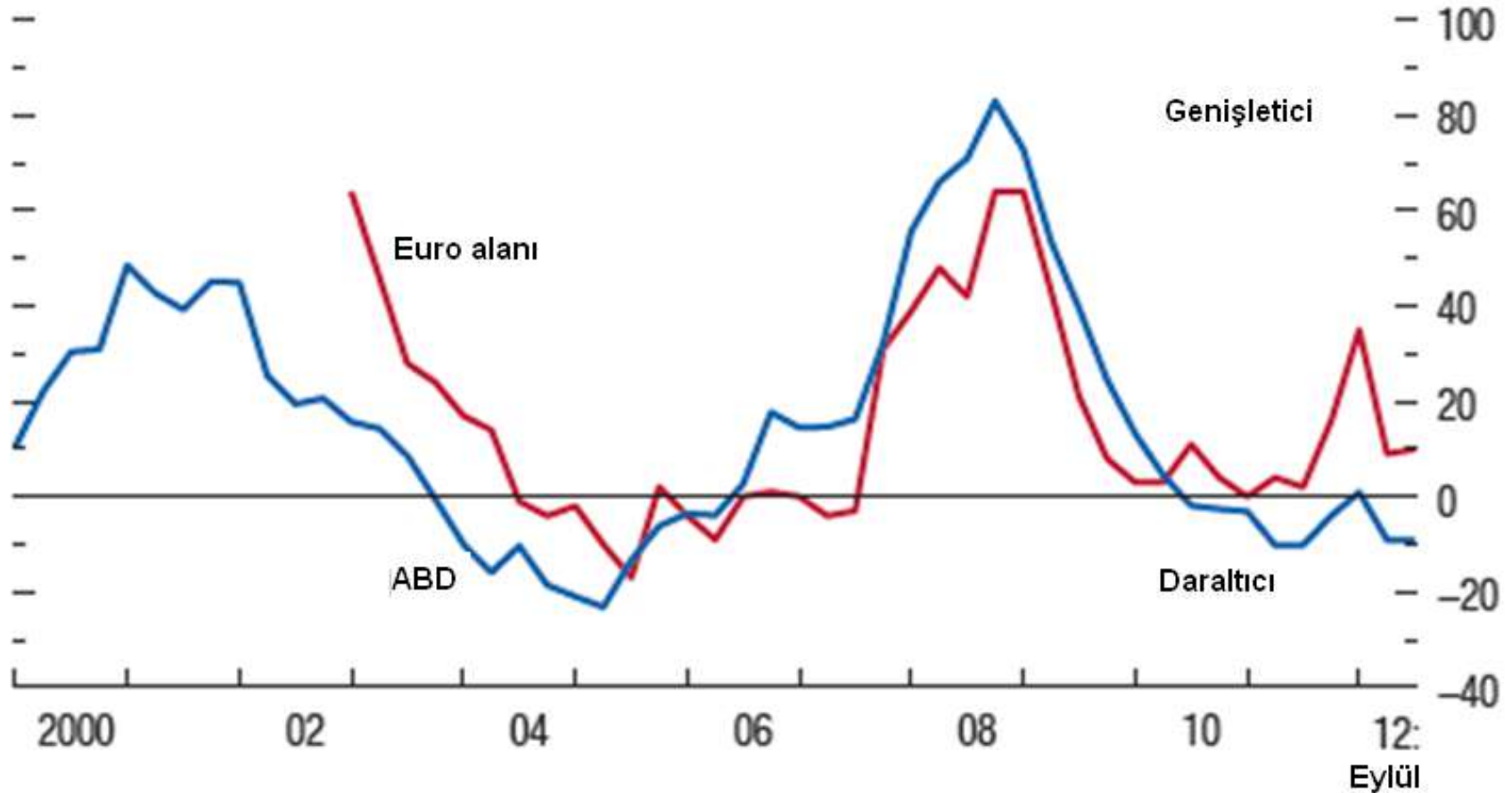
Finansal Sektör

- Bazı gelişmiş ülkelerin bankacılık sektöründe yaşanan zayıflıklar diğer sektörlerle de yansımış ve kredi kanalının çalışmaması nedeniyle üretimin düşmesine neden olmuştur
- Kamu sektörü sistemik riski azaltmak amacıyla, finansal piyasalara likidite, sermaye, garanti desteği yoluyla müdahalelerde bulunmuştur
- Merkez bankaları, öncü rol üstlenmiş ve genişleyici para politikası uygulamaya başlamışlardır
- Ağırlıklıla yüksek kaldıraç ile çalışmakta olan bankalar, bilançolarını hızla daraltmak zorunda kalmışlar ve önemli zararlar yazmışlardır
- Zayıflayan bankacılık sistemi ve yüksek kamu borçları nedeniyle büyümeler olumsuz etkilenmiştir

Küresel bazda bankacılık küçülmekle birlikte GOÜ'lerde artış gözlenmektedir

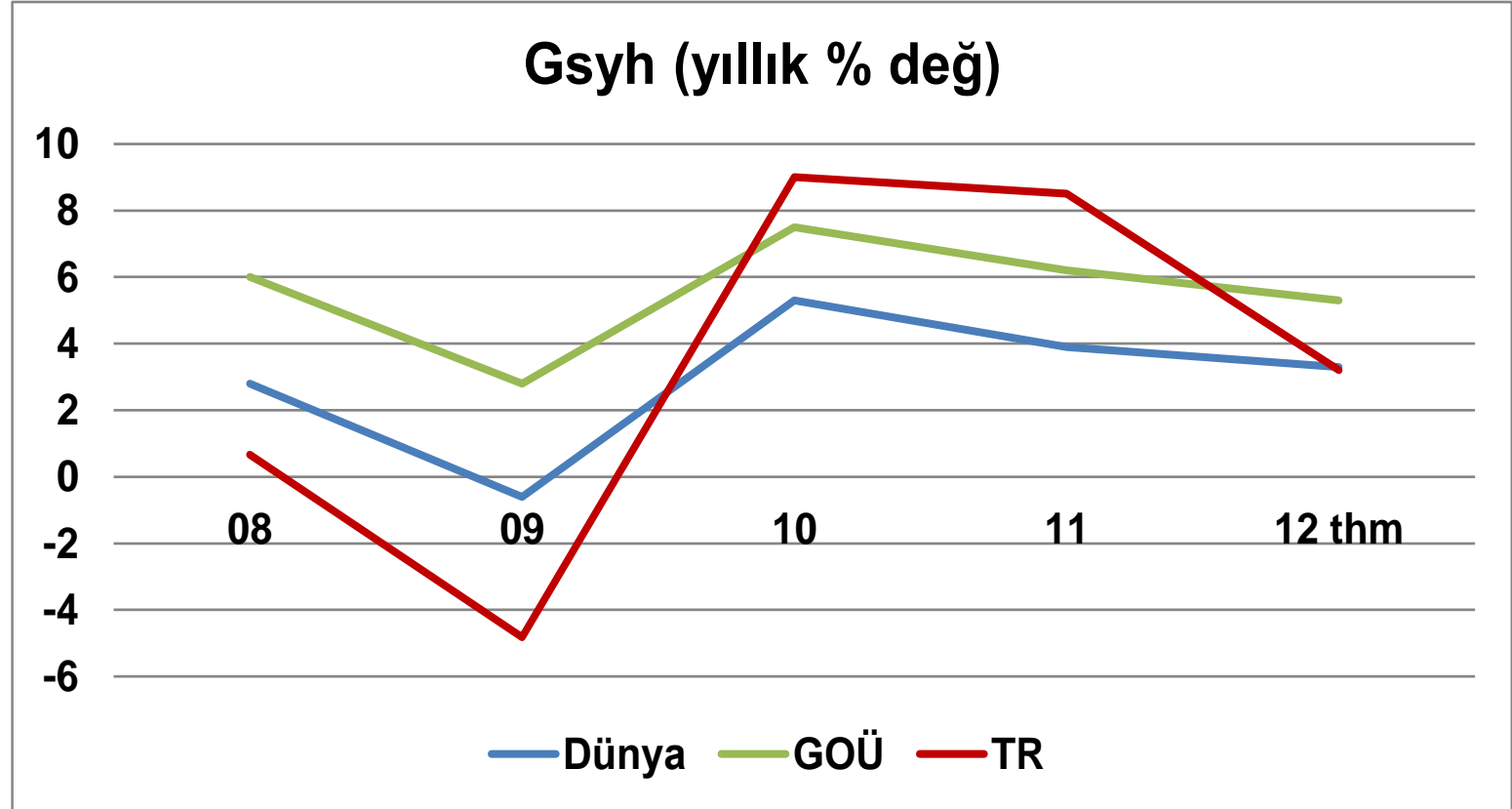

AB ve ABD'de kredi koşulları endeksi; bankalar iştahsız

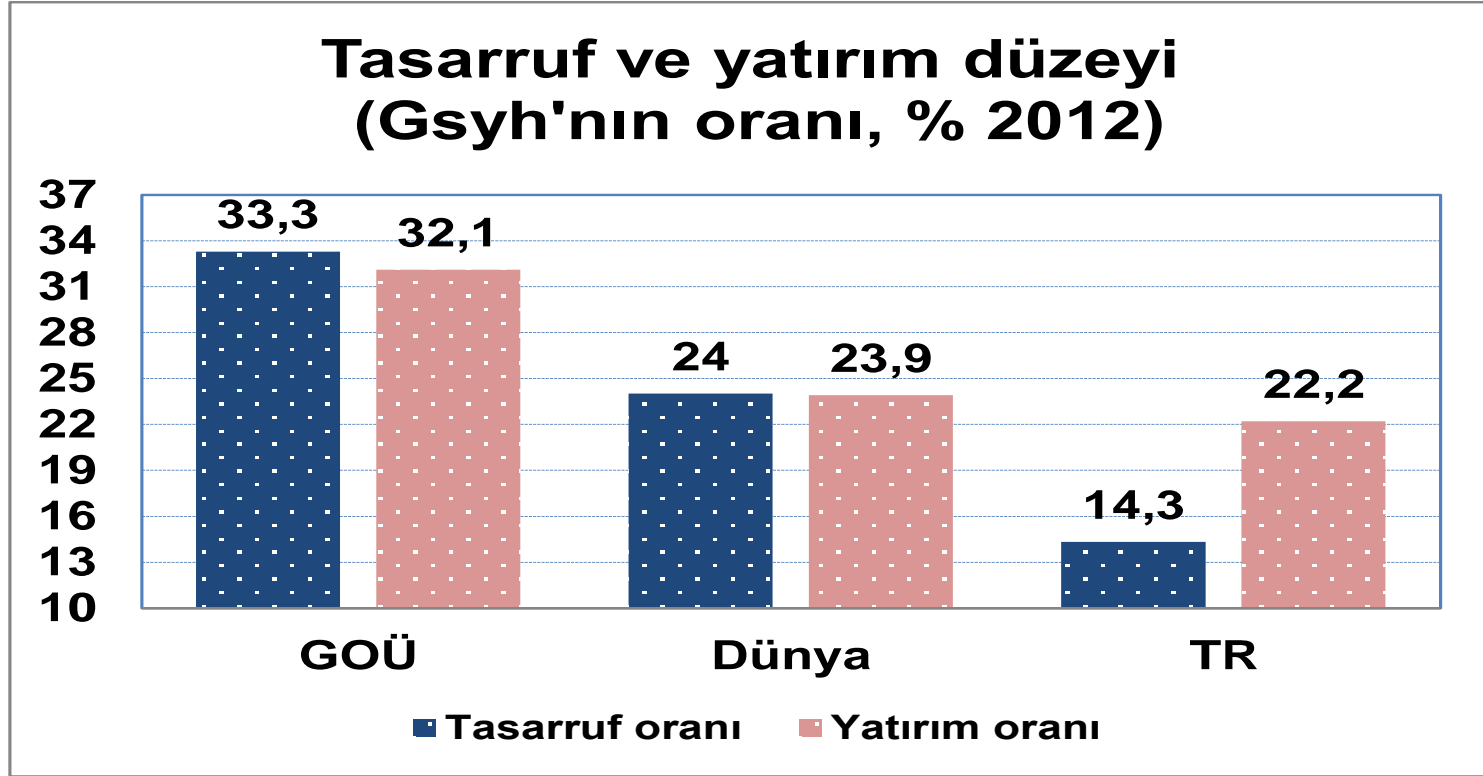
Türkiye'deki gelişmeler

Küresel krizde Türkiye yüksek büyüme performansı gösterdi

Kaynak: IMF, WEO, October 2012, Kalkınma Bakanlığı

Büyüme için yatırımlar sürdürülmelidir; ancak tasarruflarımızın da artması gerekir

Kaynak: IMF, WEO, October 2012, Kalkınma Bakanlığı

Düşen enflasyon, kamunun borçlanma gereğinin azalması, yurtdışından borçlanma imkanları ve bankacılıkta yeniden yapılanma kredilerin büyümesine olumlu yönde katkı sağlamış, bankalar küresel krizde kredilerini büyütmüş, büyümeye katkı sağlamıştır.

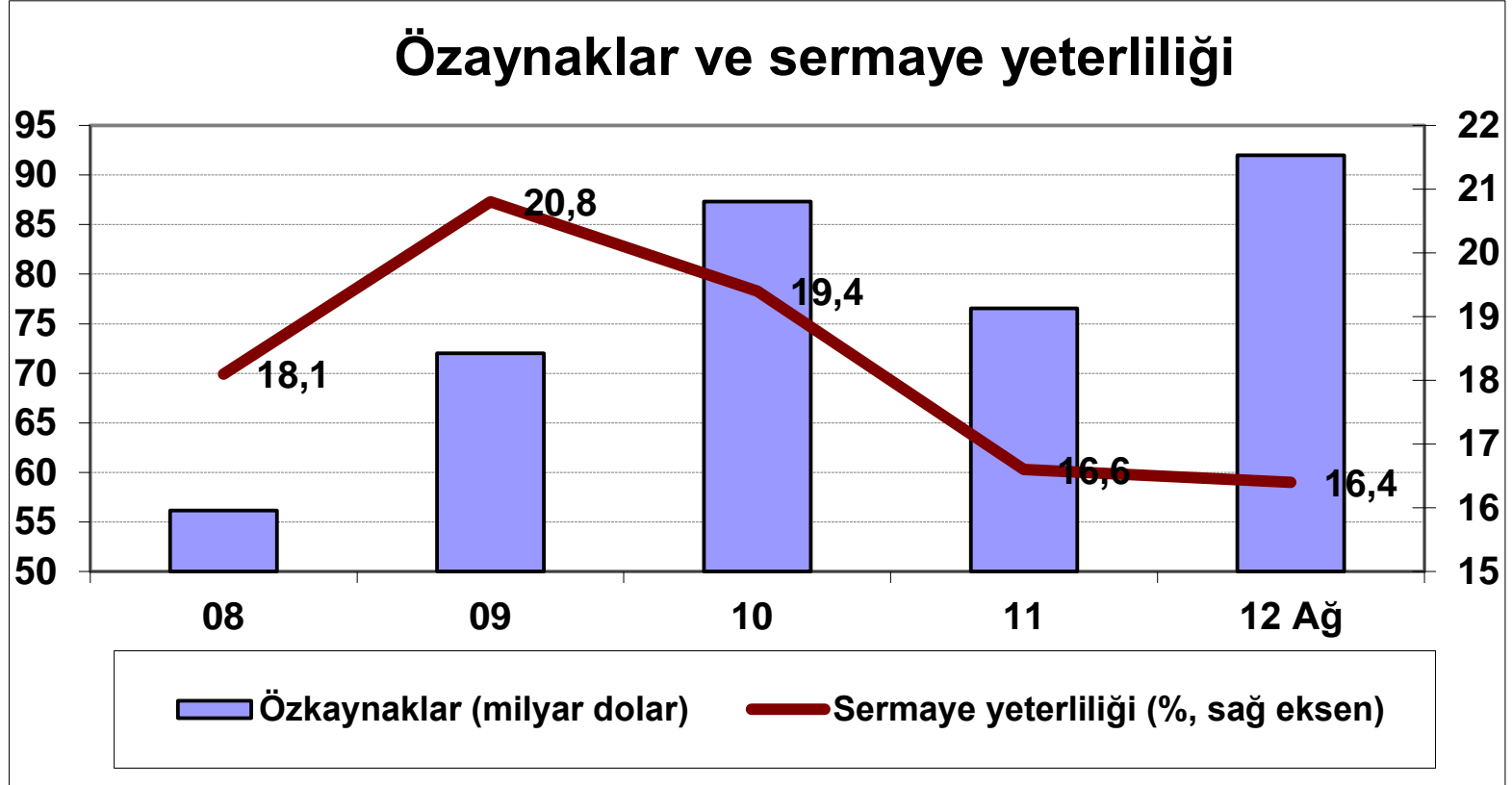
Seçilmiş göstergeler %	2002	2008	2012 Eyl
Krediler/Gsyh	14	39	55
Kurumsal krediler/Gsyh	12	27	37
Krediler/toplam aktifler	25	51	58
Krediler/mevduat	38	81	104
Menkul değerler/toplam aktifler	40	26	21

...ancak bankacılık sektörünün büyümeye katkısının sürmesi için özkaynaklarının güçlü olması gerekir

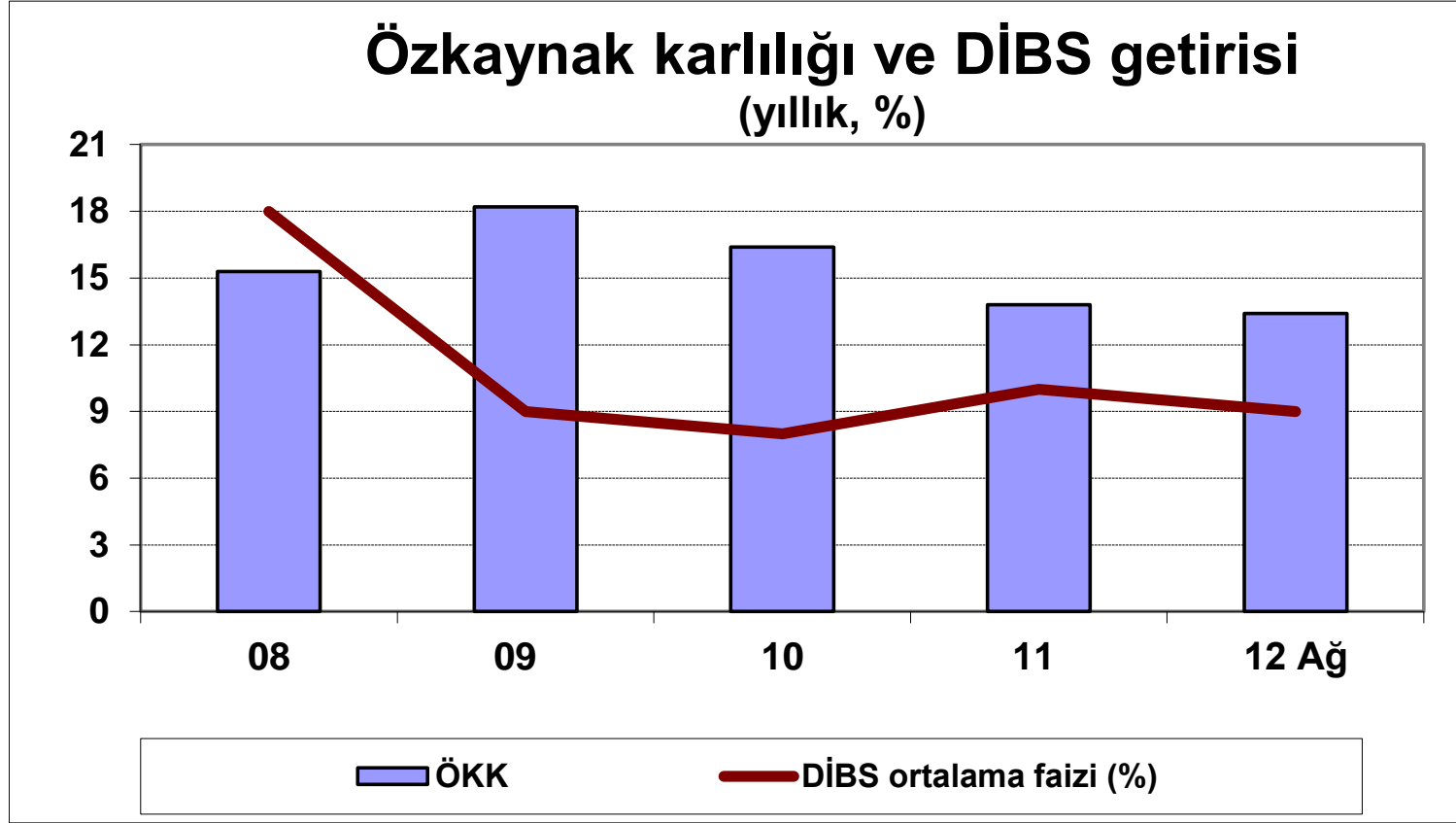
- **Gelişmekte olan Türkiye, sermaye yatırımlarını büyütmek için kaynağa ihtiyaç duymaktadır. İç kaynaklar yeterli olmadığı için cari açık verilmektedir. Bu durum da büyümenin sürdürülmesi için risk yaratmaktadır.**
- **Cari açık, para ve mali politikalar koordinasyonu ile çözülebilecek yapısal bir sorundur.**
- **Özel sektörün sermaye yatırımları ve kapasite artırımları öz kaynaklarla ve iç kaynaklarla desteklenmelidir.**

- **Yurtdışı piyasalardaki istikrarsızlıklar nedeniyle dış kaynağa dayalı finansman konusunda dikkatli olunmalıdır. Kredi notu yükselen Türkiye'nin sermaye piyasasına erişimi belirli ölçülerde rahatlayacak olsa da kısıtlıdır**
- **Üretim, yatırım, özelleştirme ve alt yapı yatırımlarının finansmanında yurtiçi bankalardan kaynak talebi daha da artabilecektir**
- **Finansman açısından bu desteğin bankalar tarafından sürdürülmesi için bankaların özkaynaklarının büyümesi ve güçlü olması gerekir**

Sermaye yeterliliği yüksektir, ama gerilemektedir

Risklerin arttığı bir ortamda özkaynakları büyütmenin yolu riskleri iyi yönetmek kadar yatırımcıları banka sektörüne yatırım yapmaya ikna etmektir.

Beklentiler

- **Küresel krizin tahribatının giderilmesi ve uluslararası piyasalarda dengelerin kurulması zaman alacaktır**
- **Böyle bir ortamda iç dengelerin sağlam olması istikrarın korunması açısından gereklidir**
- **Büyümenin sürdürülmesi için hem kamuda hem de özel sektörde tasarrufların artması, finansal sektöre ve uzun vadeye çekilmesi için alınan önlemler doğrudur**
- **Finansal sektörde aracılık maliyeti hala yüksektir, parasal, vergisel ve düzenlemeden gelen yüklerin azaltılmasına devam edilmelidir**
- **Finansal kurumların gücü özkaynaklarıdır, politikalar ve düzenlemeler özkaynakların aşınmasına değil büyümesine katkı sağlamalıdır.**
- **Büyüyen ve güçlü bir finansal sektör, ekonomiyi büyütür**

Teşekkür ederim